

De seks sange af Hartmann som I nu skal høre, blev genudgivet af Steen Lindholm i 1970. Heri står de som seks helt selvstændige sange. I 1985 opførte jeg dem med et ungdomskor, og i den forbindelse gjorde jeg en mageløs opdagelse. Ved at sætte dem i en bestemt rækkefølge opstod der en sangcyklus med en meget sammenhængende, fremadskridende dramatisk udvikling frem mod en afklaring - som var de skrevet med det for øje. Men det er de ikke. Jeg har været i kilderne. Og hvis de var skrevet med det for øje, så kunne det ikke gøres bedre.

Så med den særlige rækkefølge er der faktisk opstået et helt nyt, færdigt værk.

I alle seks sange optræder den samme ældre mandsperson som sangenes fortællestemme. Men over alle sangene er en ung pige helt æterisk til stede. Det er i kraft af hende dramaet drives fremad.

Det starter naturligvis med at han drages grænseløst af pigen.

Første sang:

I våren knoppes en lind så grøn ... derunder sidder en jomfru skøn. Og det er fulgt af overdådig romantisk betagelse – som kun Ernst von der Recke kan udfolde det. Det er en betagelse på afstand.

Men afstanden bliver ikke opretholdt helt kategorisk, forstår man. For de følgende tre vers beskriver et smerteligt nederlag.

Anden sang:

Jeg ved jeg vorder dig aldrig kær... for du og jeg er som dagens skær og som nattens mørkhed at ligne.

Hovedpersonen indser den uoverstigelige afstand.

Tredje sang:

Da skulle du være kommet mens bøgen stod i sin pragt, 'bøgens pragt' er den ældre mands erindring om hvad han var en gang. Og hvor godt alt ville have været hvis bare...

Men sådan en rest den byder man ingen nu.

Det fører til stor smerte og bitterhed. Flugten ud i skoven for at glemme må forsøges.

Fjerde sang:

Jeg sadled min hest og senere At glemme det mig på sinde lå...

Men det kan han ikke. Alt i skoven minder ham om den unge pige, og her leverer von der Recke en vidunderligt hjerteskerende naturbeskrivelse.

Disse fire dramatiske vers forsyner Hartmann med en lille tekstlig og musikalsk coda. Det er klart Hartmanns ide. Uden at ville det kommer han til at fremhæve den pågældende sangs rolle i dramaet.

Flugten ud i skoven gør kun ondt værre. Han må flygte ud af skoven igen mens fuglene omkring ham synger: *Det var som spurgte de alle om, hvi jeg monne ride så ene, hvi så ene.*

Som koda er der her kun tale om at gentage *hvi så ene*, men trukket ud i en lang musikalsk kadence.

Der får den lov at hænge vedvarende, men forvandlet. Med tiden forvandles smerten til en umistelig gave for den som har mærket livets stærkeste kræfter.

Femte sang:

Der brænderlønligt i mit sind en evig helgenlampe... har selve helgeninden mildt holdt olien dér vedlige. Helgeninden er nu den unge piges rolle.

Igen et forunderligt tilfælde. De to sidste vers er uden den lille koda. Dramaet er forbi. Nu skues der tilbage. De to sidste sange hviler i sig selv.

Sjette sang: Denne sang er den eneste som er strengt strofisk. Dramaet er virkelig forbi, og der er kun tilbage at udtrykke en generel taknemmelighed over tilværelsens gave. Det kan være på vores alles vegne. Talestemmen er os de modtagende, og pigen er blevet tilværelsens gavmildhed. Tekst og musik lader os skue paradiset.

Tag endelig tekstarket med hjem og nyt von der Reckes poesi og fald i svime over det mirakel at seks af hinanden helt uafhængige sange kan knyttes så perfekt sammen.

God fornøjelse! Både nu og derhjemme!